

2015 szeptemberében a győri Széchenyi Egyetem építész- és építőmérnöki szakkollégiumának diákjai úgy döntöttek, hogy fölveszik Winkler Gábor nevét. Ők még személyesen ismerték a professzor urat, hiszen tanította őket, mérnököket és építészeket. Kirándulást vezetett Bécsbe, amely hagyománnyá vált (1. kép), és amelynek tervezetét, képes „bédekkerét”, őrzi az archívum. A szakkollégium programigazgatójaként támogattam kezdeményezésüket, és átgondolva az elmúlt tíz esztendő történéseit, javaslatot tettem a Winkler Gábor Archívum (WGA) létrehozására. A két intézményt összekapcsolja a nemrég elfogadott szervezeti és működési szabályzat, amelynek egyetemi jóváhagyása éppen most van folyamatban.¹ Az első cél az volt, hogy Winkler Gábor munkásságát azok is megismerhessék, akik már nem ismerhetik meg. Ellentmondás? Személyi kultusz?

1. kép. Szakkollégiumi kirándulás, 2013 advent, Bécs. Winkler Gábor sapkában, középen, a hátsó sorban

¹ 1. § A Szakkollégium hivatalos elnevezése: Széchenyi István Egyetem Winkler Gábor Építész- és Építőmérnöki Szakkollégium. Az ügyvitel során használt rövidített elnevezés: WGSz (a továbbiakban: Szakkollégium). A Szakkollégium az egykori Baross Gábor Szakkollégium jogutódja. Dr. Winkler Gábor nevének felvételét a 2016. március 9-i közgyűlésen a közösség tagjai egyhangúan megszavazták, ezzel fejezve ki tiszteletünket egyetemünk volt professzora előtt. Egyúttal vállaljuk, hogy szellemi és tárgyi hagyatékát megőrizzük és gondozzuk, kezeljük és működtetjük a Winkler Gábor Archívumot, együttműködve az Építész-, Építő- és Közlekedésmérnöki Karral. (Winkler Gábor Szakkollégium, Szervezeti és működési szabályzat, 2016, kézirat).

Éppen az ő személyiségével nem lehetne ezt összeegyeztetni. Miért egy szakkollégium, egy hallgatói öntevékeny csoport vállalja, próbálja elvégezni ezt a feladatot, és hogyan? A válaszok az alábbi történetben vannak. A történet szereplői korszakok és intézmények, a feladat pedig egy üzenet átadása. A történet szereplői – természetesen – emberek.

2004 kora telén, véletlenül találkoztam Varga Istvánnal a révfalusi hídon. Meghívott magához egy kávéra. A Dózsa György rakpart egyik társasházába mentünk. Egykor ebben az utcában, a 15. szám alatt állt az a barokk oromzatú ház, Pataháza emlékének őrzőjeként, amelyben élete utolsó tíz évében Bán Aladár dolgozott. Itt fejezte be a Kalevipoeg fordítását – hogy a mitikus-eposzi szint is jelen legyen a történetben –, mára ez a ház a múlté, pedig valaha védett műemlék volt, de ez egy másik történet.² A társasház, amelynek első emeleti lakásába mentünk, nem messze állt attól a helytől, ahol a Kalevipoeg második kiadásának végső simításai készültek (2. kép).

2. kép. Bán Aladár háza, Győr, Dózsa György rakpart 15. védettsége megszünt 1995-ben, lebontották.
WGA, fotóarchívum 1994 szeptember

Varga igazgató úrról tudtam – mert megtaláltam jegyzeteit, óravázlatait az egyetemi irodában – hogy éveken keresztül ő tanította az építészettörténetet a győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán (KTMF).³ Őt követte Winkler Gábor, és a KTMF-et követte a Széchenyi Egyetem, 2002-ben. Varga István nappalijában könyvespolc állt,

² Bán Aladár költő, műfordító, folklorista azután költözött Győrbe, hogy kitiltották Budapestről, 1951-ben. Itt is temették el 1960-ban. Élete földolgozásra érdemes, de itt most csak egy fölvilágító kép az archívumból. (Győri életrajzi lexikon 2003. 31. Neves révfaluiak: <http://revfalu.freeweb.hu/neves-revfaluiak/>. Az épületet 1995-ben törölték a műemlékjegyzékből: 5/1995. (IV. 13.) KTM—MKM együttes rendelet, majd az utcasorból is. Fényképét csak az archívum őrzi.

³ Az intézmény 1973 és 2002 között működött ezen a néven.

hosszan, magasan, zsúfoltan. „Ezt majd megkapja az egyetem!” – mondta. Azért hívott, hogy megmutassa. Akkor még számomra ez egy távoli esemény volt. Ekkor éreztem másodszer, hogy komoly felelősség tanítani: összekötni múltat és jövőt. Hiszen a Megyei Tervező nyugalmazott igazgatója számára nem a győri belváros rekonstrukciója, nem az Esterházy kastély felújítási tervei, hanem az volt a fontos, hogy tanította a főiskolán az építészmérnököket.

Az imént leírt történet 2005 szeptemberében találkozott azzal, amit Winkler Gábor hagyatékáról szeretnék elmondani. Olyan hirtelen halt meg Varga István, hogy – szégyellem – csak Gábortól tudtam meg. Egy kolléga mutatta, hogy milyen könyveket vásárolt a Szent István úti ideiglenes antikváriumban. Siettem Winkler Gáborhoz, hogy beszéljek vele, az egyetem könyvtára számára most lehetne venni olyan könyveket, amelyek a nyolcvanas évek előtt jelentek meg, és annyira hiányoztak nekünk. Ez még a digitális robbanás előtt volt, még a fénymásolás volt a meghatározó! A szkennelést már ismertük, de a tudományos munka és a tanítás alapja a nyomtatott publikáció és a könyv volt. Gábor mondta, hogy ezek a könyvek egyrészt az egykori megyei tervezőből valók, másrészt Varga István könyvei, amelyet az örökös gyorsan és racionálisan értékesített, a saját számára. A tulajdonos szándékáról, hogy könyvtára az egyetemre kerüljön, csak mi ketten tudtunk.

Winkler Gábor éppen akkor fogalmazta a megemlékezést egykori igazgatójáról, amikor a könyvekről – és azok sorsáról – beszélgettünk. A nekrológ a *Műemlékvédelemben* jelent meg.⁴ Tanácstalanok és szomorúak voltunk. Én siettem az antikváriumba és vásároltam még néhány könyvet a hallgatóink számára, mert akkor ez még egy telefonnal elintézhető volt. Az egyetem könyvtárával – történetünk szempontjából szintén fontos intézmény, – ekkor kezdődött a jó kapcsolatom.

Gábor, mint Varga István egykori beosztottja, pontosan tudta, hogy még mi minden lehet a hagyatékban. Gyorsan és udvariasan érdeklődött, és az Ybl-díjas építész leánya, aki jogász lett, megengedte számunkra, hogy a garázsba lehordott tervek és kéziratok közül kiválogassuk, ami szükséges. A Dózsa rakparti lakás eladása folyamatban volt, két-három napot kaptunk. Nagycenk, Széchenyi kastély, és végig a megye legjelentősebb műemlékeinek kiviteli tervei, előkészítő iratai, irattári mutató cédulákkal, abc rendben, körben a polcokon. Az egykori megyei tervező tervtárának egy része. A 20. század második fele műemlékvédelmének „eposzi” kifejtése. A másik rész a Győri Levéltárba került, a városi tervező irataival együtt. Végül mindent elhoztunk.

Ez az első intézményi szint: A szocializmusban létrehozott nagy tervezőirodák könyvtárai és tervtárai, amelyek szétszéledtek, mert az iroda-vállalat megszűnt, sokszor jogutód nélkül. Akinek fontos volt, az hazavitt belőle egy kicsit, néha többet: a saját munkákat, a hasznos könyveket. Az intézmény, amelynek tervtári anyagát ily módon megszereztük, a Győr-Sopron Megyei Tanácsi Tervező Vállalat volt. Gábor 1970 és 1990 között, azaz húsz évet dolgozott itt csoportvezetőként. Akár ő is írhatta volna a vállalat

⁴ Winkler Gábor: Varga István (1927-2005). *Műemlékvédelem* 49 (2005). 5. 311–312.

történetét.⁵ Ez volt az a húsz év, amely a műemléki elveket megérelte, mert a vállalaton belül a történeti városok egyes épületeit tervező csoport vezetője Winkler Gábor volt, aki 1981-ben „Pápa műemléki belváros rekonstrukciója építészeti megoldásáért” kapta meg az Ybl-díjat.⁶ (Emellett még jelentős kastélyfelújítások is zajlottak, európai szintű eredménnyel.) A belvárosokat övező kiemelt figyelem után az 1990-es évekre jutott oda a műemlékvédelem, hogy a külső kerületek értékeire is fölfigyeltek, de addigra elfogyott a lendület, és minden szinten megindult az átalakulás, a bomlás. Ma már egyértelmű, hogy hiba volt fölszámolni ezeket a szakmai alkotóműhelyeket, melyeknek az emléke is szétfoszlik nemsokára. A két jelentős győri székhelyű tervezőiroda munkásságának megőrzése szintén célunk.

Az egykori Megyei Tervező tervtárának igazgatói része tehát átköltözött a rakpartról az Egyetem térre, majd onnan a java az Országos Műemlékvédelmi Hivatal tervtárába. Szerencsére volt az egyetemen egy terem, a D511, ahova rakodhattunk. Nem gondoltuk át, csak mentettük a dokumentumokat, azután telefonálni kezdtünk. Ugyan mindketten tudtuk, hogy a Magyar Építészeti Múzeum működik (mert akkor még működött),⁷ de szeretnénk volna, hogy a felhasználási helyhez közelebb kerüljenek ezek az anyagok. Végül az akkor még működő, és „öröknek” hitt⁸ Országos Műemlékvédelmi Hivatal tervtárát találtuk meg, és kedves ismerőseink jöttek, hogy a garázsból mentett dokumentációk javát elvigyék. Ami azóta történt, azt ismerik, tudják, akik közel vannak a műemléki „tűzhöz”, annak hűlő helyéhez. Aki nem ismeri a történetet, az a lábjegyzet segítségével összeállíthatja. Talán így érthető az párhuzam a lebontott ház és a lebontott intézmény között. Talán elégséges az indok, hogy miért kell a megőrzés lehetőségét megteremteni. Az Építészeti Múzeum bezárt, elköltözött, élete virtuális.⁹ A műemlékvédelem országos intézményi önállósága megszűnt. Az „örökös” Forster Központ működése, megmaradása is kétséges.¹⁰ Ez a második és harmadik intézményi szint. Az elvek és a gyakorlat közötti

⁵ Schéry Gábor (főszerk.): A magyar tervezőirodák története. Budapest, 2001. 121-124.

⁶ Schéry Gábor (főszerk.): Évek, művek, alkotók. Budapest, 1995. 231.

⁷ Az interneten még elérhető volt 2016. május 13-án az alábbi kezdőlap: http://www.museum.hu/muzeum/50/Magyar_epiteszeti_Muzeum

⁸ Nem tudtuk ekkor még, hogy nemsokára Kulturális Örökségvédelmi Hivatalnak fogják hívni az OMvH-t, majd 2012-ben megszüntetik. A megszüntetés egyik kezdeményezője Győr polgármestere volt, „Sokat mondó, hogy a hivatalt ellehetetlenítő módosítást három polgármester, Győr (Borkai), Eger (Habis) és Tata (Míchl) polgármestere terjesztette be. A jelentős műemléki ingatlanvagyonnal rendelkező városok ingatlanügyeit a könnyítések révén egyszerűbben lehet lebonyolítani.” http://index.hu/belfold/2012/09/06/megszunik_a_kulturalis_oroksegvedelmi_hivatal

⁹ Winkler Barnabás előadása itt olvasható <http://epiteszforum.hu/veszharangok-kongatasa-a-magyar-epiteszeti-muzeumert>, és a virtuális lét bizonyítéka: <http://www.forsterkozpont.hu/gyujtemenyek-magyar-epiteszeti-muzeum/magyar-epiteszeti-muzeum/661>

¹⁰ „... az örökségvédelmi Forster Központ pedig saját eddigi gazdasági társaságába és a Miniszterelnökségbe olvad be, a Magyar Nemzeti Digitális Archívumnak pedig az Országos Széchényi Könyvtár lenne a jogutódja.” http://magyarhirlap.hu/cikk/51796/Karcsusitott_kormanyzati_burokracia#sthash.or47ezu1.dpuf http://www.portfolio.hu/gazdasag/kiszivargott_26_biztosan_megszuno_allami_intezmeny_listaja.227693.html

apró eltéréseket most nem részletezem. A virtuális kor, amely a 21. század első évtizedében általánossá vált, új értelmet adott a valóságnak.

Most pedig néhány zárójel nyílik meg főszövegben. Varga István, Ybl-díjas építész munkássága, amiért az elismerést kapta, nem önálló művészeti alkotás.¹¹ Maga az építészet, viszonya a művészethez, megőrzése és megmaradása, és az alkotó személye, munkássága, ... az ácsmester és a kőfaragó. A mesterember nevét elfelejtik. Majd jön a tudós, aki kigondolja és újragondolja. A historizmus és a francia forradalmi építészet. Nem véletlen, hogy a professzor úr kutatási területe éppen ez volt, és az utolsó években jutott csak el a betonkockákig. Mindig együttesben, épített tájban gondolkodott. Következésként ragaszkodott ahhoz, hogy nem csak az épület az, ami alkotás. A megvalósulás, és a megvalósulthoz való viszony, kapcsolat. Alkalmazkodás, megőrzés, újjáélesztés. A társadalmi és politikai helyzet által meghatározott lehetőségek mérlegelése. Hosszú elvi és elméleti útra indulhatnánk innen, de most nem ezt a történetet szeretném elmesélni.

Varga István, aki 1983-ban megkapta az Ybl-díjat, – több társával együtt – nem jutott be a virtuális valóságba. A „Műemlékvédelem” című folyóiratnak nincs e-formátuma, sajnos a név sem szerencsés. Jelenleg 15 regisztrált Varga István építész szerepel a MÉK névsorában, közülük egy győri, de ő még él. Aki meghal, kikerül a jegyzékből. A hagyományosan publikált szakirodalomban még egy ideig megtalálhatjuk. Idén lenne 89 éves. Elgondolkodtató volt a múlt évben szembesülni ezzel a ténnyel, amikor május végén a Győri Tanulmányok számára a megemlékezést írtam Winkler Gáborról. Ő már bekerült az új világba. Cikkei, előadásai ott vannak a világhálón, de ez csak egy felület. A mesterember és a tudós. A művész és a tudós neve fennmarad, de a mélység és a metodika akkor érthető meg, ha az ember lapozza a rendezési tervhez készített épületenkénti adatlapokat, a vizsgálatokat.

A 2005 őszén átmentett dokumentációk maradéka a tanári iroda szekrényeibe került. Közben a soproni egyetemről is hoztunk terveket és kéziratokat, mert az Építészeti Intézet egykori vezetőjének költöznie kellett. Ugyanaz a fehér személyautó most Sopron és a győri Egyetem tér között fordult néhányat. Közben végeztük a munkánkat, azaz tanítottunk. Történeteket meséltünk el, amelyeket hitelesítettünk a dokumentumokkal. Kék és halványpiros másolt tervlapokat teregettünk a tanszéki asztalon, átrajzolásra kölcsönadtuk a hallgatóknak. Ráérezünk, hogy milyen fontos és hasznos, ha látják a hallgatók a történet folyamatát. Mások is megtudták, hogy terveket őrzünk. Jöttek a hallgatók, és kézbe vehették, másolhatták a tervlapokat. Híre ment. Közben a világ is változott. „Iratmozgatási díjat” kértek a múzeumban az adattárat használó egyetemistától, amikor diplomamunkáját készítette, anyagi tétellé lett, hogy Budapestre utazzon egy hallgató a Hadtörténeti Levéltárba, vagy a tervtárba. Az Építészeti Múzeumot bezárták. A digitális világ nem nyújt kellő biztosítékot az értékek megőrzésére. Ezért alakult ki a szándék, közös megegyezéssel, hogy létrehozunk egy helyet, ahol a dokumentumok tanítanak. Ahol papír alapon érhető tetten az építészeti gondolat. Nem csak terv, hanem előmunkázat, vázlat, értékvédelmi dokumentáció, történeti fényképanyag. Zárójelek vége.

¹¹ <http://docplayer.hu/5607998-Az-ybl-miklos-dij-fel-evszazada.html>. (letöltve: 2016.05.13.)

Tehát a kiindulás, hogy egy archívumot létesítsünk, nem egy személyhez, nem egyetlen életműhöz kapcsolódott, sokkal inkább tevékenységhez és metodikához. A művészeti, építészeti emlékek, amelyek az építészettörténet dokumentumai, hiteles hordozói, legyenek „történeti” formában és hordozón is elérhetőek. Tisztában voltunk azzal, hogy az épített örökséghez való viszony nem határozható meg művészetként, nem hagyományos, önálló alkotó tevékenység. Maga az örökség lehet műalkotás. Jó esetben az alkotó ismert – de mi a helyzet a felújítás tervezőjével, az újraalkotóval? A településnél már ez sem áll fenn, hiszen ki tervezte Sopron belvárosát? Mégis a „történeti belváros”, az időben létrejött épületegyüttes értékének fölismerése és megőrzése nagyon fontos. A karmester is lehet hős és ismert, amíg a koncert tart. Ő az, aki életre kelti, összehangolja, újrhangolja, harmonizálja, és, ő áll a középpontban, ha van koncert. De az építészet máshogy zene. Nincs meghirdetett koncert, legfeljebb egy-egy ünnepélyes átadás, avatás. Mindkettejükről beszélek, az igazgató úrról és a professzorról, mert mindkettő tanár úr is volt, és talán lesz is még: példa és mérték. (És eszembe jut egy másik kísérlet a kilencvenes évekből, amikor a Megyei és Területi Főépítész segítségével a Kisalföldi Népi Építészeti Archívumot fölépítettük, épp azért, hogy a tervezőkhöz eljuttassuk a dokumentációkat. Három esztendő s pünkösdi királyság volt.)¹²

Szóval megérkeztek Sopronból is a száműzött tervmásolatok. Közben egyre kevesebbszer használtuk a diavetítőt, az írásvetítőt. Új szavakat használtunk és modern technikákat alkalmaztunk, de szembesültünk azzal, hogy egyre több az információ a világhálón, egyre több az ismétlés, egyre több a csúsztatás, és sajnos a hibák is sokszorozódnak. A szinte végtelen számú dokumentum korántsem tartalmaz mindent. A mindenséget pedig végképp nem tartalmazza, sőt eltávolít a szerves egésztől, és a részletek alapos megismerésétől. Talán kicsit késve, de korszakot váltottunk. A fényképezés teljesen digitálissá vált. A szöveget szerkesztettük, és e-mailben küldtük mindenfelé és egymásnak. Digitális másolat készült a tervekről, „jpg”-ben. A „pdf” kicsit idegen világ volt. Azért a kézzel írt cédula megmaradt, és persze a könyv. Azonban itt volt egy új generáció, akik már máshogy gondolkodtak, akik számára a profil és a személyiség már nem volt ugyanaz. Pontosabban összemosták a kettőt, és elveszett az ember. Az írás, olvasás és alapvető gondolkodási formák gyakorlását, ha szükséges megtanulását nagyon jól szolgálja, ha szokatlan, archív adathordozókat használunk. Meglepetést okozunk, és féléves föladatként megkövetelünk egész, önállóan megfogalmazott szövegeket és saját készítésű, kézzel rajzolt ábrákat, amelyeket meg kell komponálni. Mindig személyre szabottan kell megfogalmazni a feladatot. Aztán könyveket hozott magával otthonról a professzor úr, és egy rádiót. 2007-től már csak tanított. Leírhatnám életének fontos eseményeit, de ő saját maga gondosan karbantartotta életrajzát és alkotásjegyzékét, azok a felületek könnyen megtalálhatóak az interneten.¹³

¹² Várayné Bíró Ibolya vezette, rendezte az anyagot, amely tíz évi bolyongás után a megyei levéltárba került.

¹³ Az egyik karbantartott felület. Sajnos a benne lévő MTMT hivatkozás mára elavult (helyesen: <https://vm.mtmt.hu/search/slist.php?lang=0&AuthorID=10002470>), http://eptorivaros.sze.hu/images/CV/CV_Winkler%20G%C3%A1bor_HU.pdf

Elterveztük, hogy szkenneljük a diákat, a tanszékre behozott könyveket az egyetemi könyvtár állományba veszi, és átkerülnek a Baross Gábor Szakkollégium könyvtárába. Készítünk egy pecsétet, rendezzük az építészeti grafikákat, és elkezdí írni Gábor a visszaemlékezéseit. Az elmesélt történeteket le kellene jegyezni, hátha lesz még olvasó ember. Két recenzió, és egy doktori disszertáció opponenciája között a 20. század második felének személyes történetét kellene megírni épületenként. Nem úgy, mint Vitruvius, a császárnak ajánlva, hanem az épületek, települések történeteit elmesélve. Magyar Ispita, vagy Fertőrákos, Fő út 152, (3. ábra) Pápa, a nagydoktori.¹⁴ Ahogy tanított. Nem a vetített kép, hanem a láttatott épület és a történet a fontos. A minta, a metodika. Erre már hirtelen halála miatt nem került sor. Már nem vele együtt fogjuk csinálni, de írásai, rajzai és könyvtára segíteni fog.

3. kép. Winkler Gábor Weinacht Józseffel (Soproni Műemlékhelyreállító Kft.)
a Fertőrákos, Fő u. 152 ház udvarán

Még bepillantott a 21. századba: „Igen, tudnék élni itt is,” gondolhatta. Ha megírta volna a könyvet, egy szépen kidolgozott, ereszkedő zárlat után, talán az összecsomagolt gondosan cédulázott hagyaték a Magyar Építészeti Múzeumba ment volna. Ha addigra megépült volna, de most éppen egy raktárban bedobozolva pihen a valóság, közte

¹⁴ Winkler Gábor: Pápai éveim. Pápa, 2007.

Winkler Oszkár hagyatékának egy része is. Ha egyszer megépül – remélem, hogy nem a Városligetben, elég lenne, ha egy használaton kívüli műemlék házba költözne – és újra ott dolgoznának a kutatók, akkor majd gondolkodhatnak rajta, akik a szakkollégiumban lesznek, hogy mi legyen a rendezett hagyatékkal. Akkor. Most viszont most van.

Köszönet a családnak, és köszönet a hallgatóknak, és az egyetem vezetésének, hogy befogadták az ötletet és az anyagot. 2015 augusztus végétől januárig rakodtunk. Diakép tartókat, könyveket, kéziratokat, terveket, személyes emlékeket. Közben tárgyalások, egyeztetések.

Az archívum tényleges működését 2016 őszén kezdi meg. Fenntartója a Széchenyi István Egyetem, azon belül az Építészettörténeti és Városépítési Tanszék. Működését a Winkler Gábor Szakkollégium biztosítja. A szakmai és részben tárgyi felügyeletét, a szakmai munka végzését irányítást és ellenőrzését az Egyetemi Könyvtár és a Győri Városi Levéltár biztosítja, konzultációval és szakmai tanácsadással. Az archívum anyagai a leltározás során részben a könyvtár és a levéltár állományába kerülnek, de megőrzési helyük az Archívum lesz. Bizonyos anyagok a család tulajdonában maradnak, de szintén az archívum őrzi őket. Ezek főképpen képek, műalkotások.

Jelenleg a professzor úr egykori irodájában és a könyvtárban helyeztük el az anyagokat. A terv és ígéret szerint 2017 őszétől az egyetem szakkollégiumai az új kollégiumi szárnyba költöznek, a K1-be, ahol elkészül az archívum végleges helye. Egy gyűjteményi szoba van tervbe véve raktárral, és egy könyvtár, amely egyúttal a WGSz, azaz a szakkollégium közösségi előadó- és tanulóterme lesz: könyvespolcok körben, egy digitális munkaállomás, világító asztal és rajzasztalok, jól megtervezett világítással.¹⁵

Az archívum egyúttal kutatóhely és műhely is szeretne lenni, továbbá biztosítani szeretnénk a gyűjtemény bővítésének lehetőségét is, szükség szerint. A személyes hagyaték együtt tartása – azaz, hogy a könyvek, fényképek, tervek egy helyen legyenek elérhetőek – koncepcionális, hiszen egy életmű dokumentálása az egyik cél, azonban nem a muzeális bemutatás és archiválás az elsődleges. Eleve adott egy terv- és épületfölmérési anyag, amely nem Winkler Gáborhoz kötődik, de itt van a tanszéken. A szakkollégium hallgatói és a tanszék oktatói fogják szakmai felügyelettel elvégezni – több év alatt – a teljes anyag állományba vételét, katalogizálását, rendezését. Bizonyos dokumentumok digitalizálását is – mégiscsak a 21. században élünk.

Az anyagokat áttekintve hozzávetőlegesen a WGA megőrzésében részesül: 7000 könyv és nyomtatvány – állományba vétele megkezdődött. 15000 diakép, digitalizálása megkezdődött. 300 tervdokumentáció, főként Győr, Sopron, Pápa, Kapuvár területéről, több kiviteli szintű terv. Kéziratok, a mennyiség csak becsülhető. Személyes dokumentumok, oklevelek, díjak iratok. Jelentős a digitális anyag is, főként fényképek, és szövegek (kritikák, ismertetések, opponenciák, óravázlatok). Ezt egészíti ki egy kétszázötven tétel-es épületfölmérési anyag, valamint az egykori Megyei Tervezőből, Varga István közvetítésével származó dokumentumok.

¹⁵ A jövő nyáron rendezendő ifjúsági olimpiára épül meg az 1973-ban megtervezett K1 kollégiumi szárny mai változata, amely a rendezvényt követően az egyetemhez kerül. Az építkezés megkezdődött.

Folyamatos az anyag rendezése, katalogizálása, jelenleg három hallgató végzi ezt a munkát. A feldolgozás szerves részeként szeretnénk összeállítani egy tematikus alkotáslistát, követéssel, azaz bemutatva a jelenlegi állapotot is. A rendezett anyagon belül kiemelt figyelemmel, külön gyűjteménybe kerülnek a műemléki metodikák, két területen: épületfelújítás és település léptékű védelem. E két témában szeretnénk, ha minél több diákköri dolgozat, szakdolgozat és diplomamunka készülne az archív anyagokra alapozva. A WGA 2016 nyár végére két internetes felületen is meg fog jelenni, ezek szerkesztési munkái folyamatban vannak.

Elhúzódtott a szöveg véglegesítése. Ma, mikor tisztázom, véglegesítem a szöveget, éppen május 19. van. Egy éve ezen a napon... (4. ábra)

4. kép. 2013 advent, szakkollégiumi bécsi kiránduláson a Wirtschaftsuniversität főépületének belső terében (tervezte: Zaha Hadid)